

kričal: hinaus mit den Slovenen t. j. proč s Slovani. No, tedaj pa nam ne ostaja druga, kakor, da Slovenci tirjamo za-se oddelek graške namestnije v Mariboru, slovenski golob naj vzleti na lipo, nemški jastreb pa ostani na svojem hrastu. Slovenci se zatreti ne damo, Slovenci plačujemo jednako Nemcem dačo, dajemo cesarju na Štajerskem primeroma več vojakov, zato pa tirjamo tudi svoje narodne pravice pred Bogom in cesarjem. V to svrho delajmo pri sedanjih volitvah. Izvolimo same pridne, zanesljive, domoljubne volilne može, spodrinimo povsod nesrečne nemškutarje. Volilnim možem pa svetujem, naj v Mariboru izvolijo v poslanca g. dr. Radaja pa barona Goedelnia! [Gromovito živijo.]

G. Raič je s svojim govorom srca presunil navzočim. Nekaterim so solze stopile v oči.

Ljudi je bilo tako natlačeno, da je nekaterim hudo postalo. Vse nadstropje, stopnice, spodnje hiše, okolo hrama je naroda mrgolelo — 500 ljudi. G. predsednik se zahvali govornikom, zbranim možem, hišnemu gospodarju, vladinemu komisarju in sklene 3 ure trajajoče sijajno, za narodne volitve v št. Lenartskem okraji odločilno zborovanje s živijo - klicem na svetlega cesarja, kar narod trikrat gromovito ponovi!

Živeli Slovenci!

Gospodarske stvari.

Pomoč zoper pereči ogenj (črm) pri svinjah.

Velika nesreča za gospodarstvo je pereči ogenj (Milzbrand), ktera bolezen mnogo svinj vsako leto pomori. Marsiktera gospodinja se ustraši, ko le sliši, da je ta bolezen v okolici; veliko jih je, ki pravijo, da za to bolezen zdravila ni, in zopet drugi svinje kar pokoljejo, ko zbolijo.

Veliko sem se vže trudil in skušal, kako in s čim bi se tej bolezni v okom prišlo. Vendar to, kar mi je okr. živinozdravnik g. Haage svetoval, in kar sem iz lastnih skušenj skusil, vam hočem, dragi prijatelji v „Slov. Gosp.“ naznaniti.

Najpoprej omenim, kako naj se svinje po leti varujejo in krmiijo.

1. Po leti v vročini naj se svinje le poldnem na pašo spuščajo in v hudi vročini naj bodo v hladnih prostorih. Trava ali detelja naj se jim vedno le „frišna“ daje, ker ravno sparjena trava in tudi skubana skisana piča je večidel vzrok tej bolezni. Trava, ktera se naprej hrani, naj se nikoli na kupih ne pušča, da se ne zgreje, temuž naj se po tleh razmeče.

2. Korita naj se vsaki teden po enkrat

z vročim lugom zmijejo in z mrzlo vodo splahnejo in

3. v vročini naj se svinje večkrat kopajo. Če pa le zbolijo, naj se dela tako:

Ko se opazi, da svinja noče žreti, začne poležavati in v zemljo riti, naj se jej brž za 1 palec rep odreže; potem se vzeme $\frac{1}{4}$ litra mleka ali sirotke, v ktero se dene in zmeša eno noževo „špico“ praha, kateri se v apoteki dobi pod imenom: „Pulv. radix Veratri albi.“ (50.0 velja 10 kr. in za 100 svinj zadostuje.) To se bolni svinji piti da, ali če noče piti, se jej vlije. Opomni se, da imenovani prah je strupen, naj se torej na suhem kraji skrbno hrani in le eno noževo „špico“ v $\frac{1}{4}$ litra mleka primeša. Potem začne svinja močno izmetavati (kozlati) in mora se kaki 2 uri z mrzlo vodo kopati, t. j. umivati in polivati, da vročino iz nje potegne.

Tudi je dobro bolno svinjo z mlačno milno vodo (žajfnico) klistirati. Klistirnice primerne (Klistirspritze) prodava v Mariboru Jož. Martine po 50 kr.

Potrebno bi bilo, da bi v vsaki vesi vsaj eden zgoraj imenovana zdravila (prah) in klistirnice vedno v zalogi imel.

Da to zdravilo gotovo pomaga, zamorem z lastno skušnjo in dobro vestjo potrditi.

Na tak način se je v ednem leti v edni vesi čez 30 za pereči ogenj bolnih svinj ozdravilo. Da bi ta bolezen nalezljiva bila, se nisem mogel prepričati.

Franc Pišek,
kmet v Hotinji vesi.

Pomoček zoper bradovice.

Zoper bradovice sosebno na roki se rabi črno mijilo, ki se na kos flanela razmaže in na dotične dele položi. Ta obeza ostane, če le mogoče noč in dan na mestu. Le malokrat je treba to obezo ponoviti in bradovica postane mehka, se odluči in jo je lahko izpraskati.

Kako konjem kopita mazati.

Nekteri lastniki konjev ali njih hlapeci imajo pogosto navado konjem brž ko jih iz konjušnice pripeljejo, kopita z neko maščabno mažo naščtetati, blata in druge nesnage jih pa prej ne onečedijo. Skušeni živinozdravniki pred takim mazanjem svarijo, češ, da se po večkrat ponovljenem mazanju na kopitu naredi neka trda skorja iz nesnage in maže, pod ktero kopito v kvar gre in razpoka. Pri vročem, suhem vremenu je močenje in vmivanje kopita z črsto vodo boljše od vsakega mazanja. Mazanje z maščobo dé kopitom takrat dobro, ko imajo konji veliko po vodi hoditi. Tu je konjem dobro z maščobo kopita pomazati, da jih voda preveč ne razmoči, toda prej mazanjem se morajo kopita do čistega vsega blata in druge nesnage očistiti.

Dobra kolomaz.

Vzame se čistega, dobrega laškega olja, kteremu se nekaj vodnega svinca ali grafita primeša. Predno se s to mažo maže se mora dobro premešati. Ta zmes velja za zimo. Za leto se vzame le polovico toliko olja, drugo polovico pa govejega loja, vse vkup pomešano v vodnem svinem, kterega se pa zopet ne sme preveč pridjati, da se kolesa suha ne otečejo.

Sejmi. 13. junija sv. Andraž v Slov. gor. sv. Jožef pri Drauburgu, Rogatec, Žaveč Zigerski breg, 16. jun. Celje, Lembah, Ruše, Tinsko, Planina, Kostivnica, Mozirje, sv. Vid pri Ptuj, 17. jun. Reichenburg, 19. jun. Loka, 20. jun. Vitanje, 21. jun. Koračie ali sv. Tomaž nad Veliko nedeljo, Studence.

Dopisi.

Iz Kamce nad Mariborom. (Ne dajmo slovenščine iz šol pometati.) Iz Tirolskega privandran eksfrater Nagele je po bauervereinu začel prošnje pošiljati vsem županstvom in krajnim šolskim svetom, naj jih podpišejo, da se bode v šolah „mehr dajč“ učilo. Prav za prav pa je to le zvijača. V resnici namerava ta srboriti profesor ravno to, kar puščavski učitelj Moge, namreč ne da bi se naša deca nemški naučila, ampak da bi slovenščino po časi zatrli. Hvala Bogu, pa kmetje sami že zvijačo spoznajo in kažejo, kako izvrstno in pametno o šolstvu sodijo. V dokaz bodi prošnja, katero je g. Ferdinand Čepe, župan na Jelovci poslal okrajnemu šolskemu svetu. Glasi se tako! „Slavni c. kr. okrajni šolski svet v Mariboru. Kakor čujemo, dela se od neke Slovincem neprijazne strani na to, da bi se kamčka šola popolnem ponemčila. V to šolo pošilja tudi Jelovčka srenja svoje otroke in ti so od doma slovenski. Vsak nepristransko misleč človek pa spozna, da se slovenski otroci v nemški šoli ne morejo dosti naučiti in da takšni, ko stopijo iz šole, ne znajo prav slovenski, pa tudi ne pošteno nemški. Zatega del sem prisiljen, v svojem in Jelovčke srenje imenu odločno izreči se proti ponemčenju kamčke šole, temveč želim, da je učni jezik slovenski, nemščina pa naj se zraven uči s slovenskim učnim jezikom od tedaj, ko so se otroci v maternem jeziku že dovolj izurili. Na Jelovcu dne 31. majnika 1884. Ferdinand Čepe, župan“. Glejte, dragi Slovenci, kako pametno, modro sodi Jelovski župan, o šolstvu in kako na sramoto stavlja šulvereinske lisjake!

Iz ormoške okolice. Dne 4. januarja t. l. licitiral se je v Ormoži lov vseh v c. kr. okrajno ormoško sodnijo spadajočih občin. V to svrhu je prišel od c. kr. okrajnega glavarstva

iz Ptuja g. komisar, kateri je pričujočim čital dražbenske pogoje najprej v nemškem jeziku in jih poskusil potem preložiti v slovenščino, pa ni šlo, ker ni bil slovenščini popolnoma kos. Večina licitantov ga ni razumela. V peti točki dražbenških pogojev bilo je rečeno, da vsak izlicitirani lov le takrat ostane lastnina licitantova, ako mu ga prepusti licitant, kateri je izlicitiral večji lovski obsežek, t. j. lov večih občin. Ta točka, slabo poslovenjena, ni bila pričujočemu občinstvu razumljiva; in je vsled tega gozdar ozmoške grajščine, g. J. H., ki je položil samo vadij za lov občine Šalovci, dobil lov večih občin, kakor Vodranci, Obrež itd. akoprem ga ni licitiral. Proti temu pritožili ste se občini Vodranci in Obrež pri slav. c. kr. okrajnem glavarstvu, ali pritožbi bili ste odbiti. G. gozdar J. H., je rekel pred licitacijo g. županu iz Vodranec, da je ondesnji lov vreden gotovo 35 gld., ker ni bilo licitantov, bil je izlicitiran samo za 14 fl. a g. H. ga je potlej dobil isto tako obrežkega in več drugih lovov. Zakaj pa se ni pobrinol za lov središke občine, ki je prej stal 20 fl. a sedaj je bil izlicitiran za 70 fl.? No občini Vodranci in Obrež niste se dali preplašiti, temveč ste vložili proti nepovoljni rešitvi jedvinih pritožb priziv c. kr. namestništvu v Gradci in glej z odloko od 20. aprila 1884 bil je utok za nju po volji rešen. G. H. ni lastnik nobenega lova, kterega ni licitiral. Zatoraj slovenski kmetje, ako se vam kde kaj krivega prigodi, pritožite se!

Istinič.

Iz Ljutomera. (Sirota bi se rad dal za nemca krstiti) pa le ne more biti. Naš mizar, ali kako se že on imenuje „Tischlermeister“ vprašan, koliko da je svoje dni že sveta prehodil, rekel je „I hob der ganze Kaiser durchgangen, hobich fünf Jahre in Fremd gewesen“. Taka je njegova nemščina in zdaj si je izobesil poleg velike ceste na zidu nemški napis: „Johann Wogriner Bau und Möbl Tischler“ in spodaj pod napisom je narisana roka, kakor navadno pri kažipotih, ktera kaže proti njegovemu stanovanju. Jaz pa pravim, da ta roka pod nemškim napisom kaže proti stanovanju zmešanega človeka. Rad bi se prišteval med nemce, pa sirota ne zna nemški, slovenščine pa neče. Kaj neki, da se od prave slovenske matere rojen človek takih neumnosti počenjati ne sramuje?

Bližnji vaščan.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Slovenci na Koroškem in Štajerskem pripravljajo se na volitve volilnih mož. Naj le spodrinejo povsod nemškutarje in zmaga je potem njihova. V zgled jim bodijo ubogi Slovenci in Hrvatje v Istriji,